

Dijital

Sahte Haberler herkes için mi?

Sahte haberler yeni bir şey değil! Aslında yeni olan günümüzde sahte haberlerin, çevrimiçi olan herkesin her türlü mesajı göndermesine olanak tanıyan dijital medya sayesinde son derece hızlı yayılması!

Sahte haberler doğru haberlerden bile daha hızlı yayılıyor, bu yüzden hiç çevrimiçi olmasan bile üzerinde bir etkisi olabiliyor. İşte bu yüzden takım arkadaşınla birlikte sahte haberleri açığa çıkarmak için bazı numaralar öğrenseniz güzel olur!

Eğitim disiplini	Yurttaşlık eğitimi
Başlık	Dil, İlişkiler
Beklenen tamamlama zamanı	1 saat 30 dakika
Öğrenme hedefleri	Bütün üniteyi baştan sona geçerseniz <ul style="list-style-type: none"> • sahte haberleri belirleme • insanların sahte haber yazma nedenleri • sahte haberlerin etkileri hakkında bilgi alacaksın

Isınma

Sonunda sahte olduğu ortaya çıkan bir bilgiyle karşılaştın mı hiç? Bu bilgi çevrimiçi veya çevrimdışı olabilir, pek çok kişinin aldığı bir haber veya birisinin sana söylediği bir şey olabilir

Belirli bir durumu düşün ve bunu takım arkadaşına açıkla.

Şimdi hatırlamaya çalış: Onu nasıl fark ettin? Nasıl hissettin?

Son olarak: Sence neden gönderilmiş olabilir? Bunu takım arkadaşınla tartış.

'Sahte haberleri nasıl ayırt ederiz?' posterini bir incele. Orada sahte haberleri nasıl ayırt edeceğine dair temel stratejiler bulabilirsin.

Posterde tanıtılan sahte haberleri ayırt etme stratejilerinin her birini tartış. Bunları kullanırken karşılaşılabilecek güçlükler neler ve bu güçlüklerin nasıl üstesinden gelinebilir?

Aklına gelen başka stratejiler var mı?

SAHTE HABERLERİ NASIL AYIRT EDERİZ?

KAYNAĞI İNCELEYİN

Yazarı belli mi? Geçmişte benzer konularda yazdıklarına bakın.

DAHASINI GÖRÜN

Başlıklar belki de tık çekmek için abartılmıştır. Esas mesele için bağlama bakın.

PEKİ YA DESTEKLEYİCİ KAYNAK VAR MI?

Haberdeki bağlantılara tıklayın ya da resmi kaynaklarla karşılaştırın. Bulduklarınız, anlatılanları destekler nitelikte mi?

HERKES MUTABIK MI?

Aynı haberi paylaşan başka siteler de var mı? Hangi kaynaklara atıfta bulunuyorlar?

ŞAKA MI?

Gördükleriniz çok saçmaysa, belki de hicivdir. Emin olmak için kaynağı inceleyin.

YANLI VE TARAFLI MİSİNİZ?

Kendi görüş ve endişelerinizin, yargılarınızı etkilemediğinden emin olun.

UZMANLARA DANIŞIN

Bir kütüphaneye sorun veya doğrulama platformları ya da DSÖ gibi resmi kaynaklara başvurun.

PAYLAŞMADAN DÜŞÜNÜN

İlk başta kendinizin teyit etmediği bir gönderi ve haberi paylaşmayın.

Translated by: Kansı Ekin Tanca / teyit.org

IFLA.org

Yarat

1

Gelin rolleri değişelim! Her biriniz bir parça kağıda bir doğru, bir de sahte haber yazsın. Hangisinin ne olduğunu birbirinize söylemeyin! Birbirinizin haberlerini okuyun ve tahmin etmeye çalışın! Haberlerdeki hangi öğeler tahmininizde size yardımcı oldu veya sizi kandırabildi?

Haberlerinizi akranlarınızla veya evdekilerle paylaşın. Bakın bakalım, hangisinin gerçek, hangisinin sahte olduğunu bilebilecekler mi? Sonunda nasıl fark edebileceklerini onlara söyleyin.

2

Şimdi elinizde posterdekilerden daha çok madde varsa, sahte haberleri ayırt etme konusundaki ipuçlarınızla kendinize bir kartpostal hazırlayın.

Yansıt

Son olarak, aşağıdaki soruları takım arkadaşlarınızla tartışın:

Sahte haber yazmak zor muydu? Neden?

Uydurduğunuz haberlerin sonuçları sizce neler olabilir?

Başkalarını yanıltan, belki de onları gücendiren veya tehlikeye atan haberleri yaymaktan sorumlu olmak kendinizi nasıl hissettirdi?